

Beheerplan Rollerusstraat 1 Castricum

2019



Behoort bij besluit van burgemeester en
wethouders van de gemeente
Castricum

Zaaknummer: WABO1801375

Datum: 01 juli 2022

Beheerplan Rollerusstraat 1 Castricum

N. Schuurman

2019

Afdeling

Onderzoek en Advies

Opdrachtgever

L. Al

Afbeelding voorpagina:

Projectnummer

M-OA-18-50500.051

© Natuurlijke Zaken

De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE Heiloo

088-0064400

www.natuurlijkezaken.nl

Inhoudsopgave

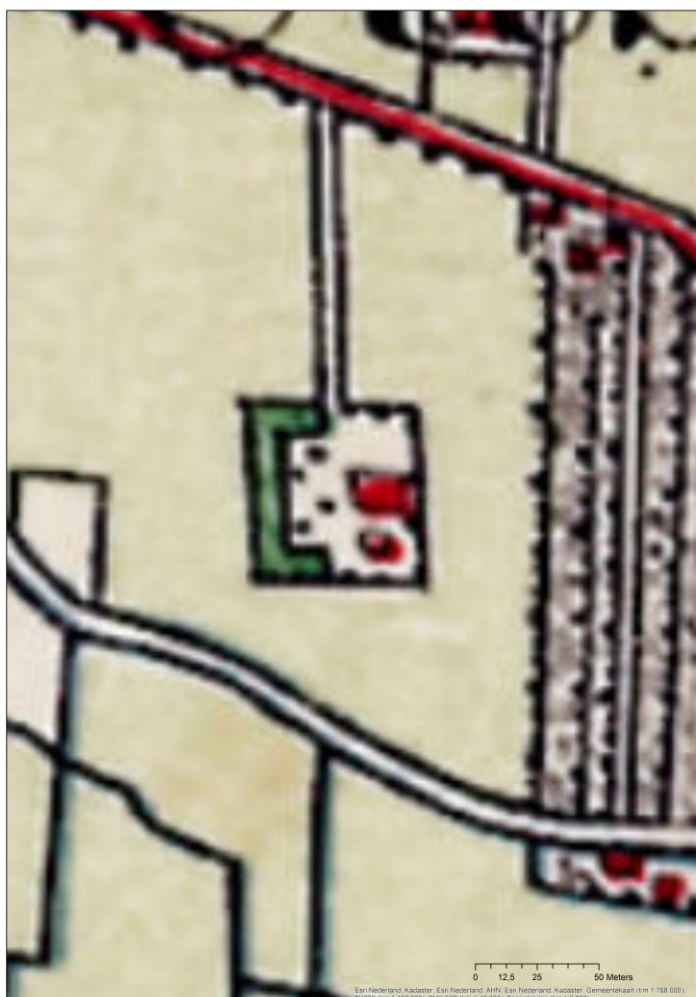
Inhoudsopgave	5
1 Inleiding	6
2 Erfinrichtingsplan.....	6
3 Beheer	8
3.1 Kruidenrijk gras.....	8
3.2 Fruitbomen	9
3.3 Struweelhaag	9
3.4 Geschoren haag	11
3.5 Laan bomen	12
3.6 Knotbomen	13
3.7 Sierperken.....	14

1 Inleiding

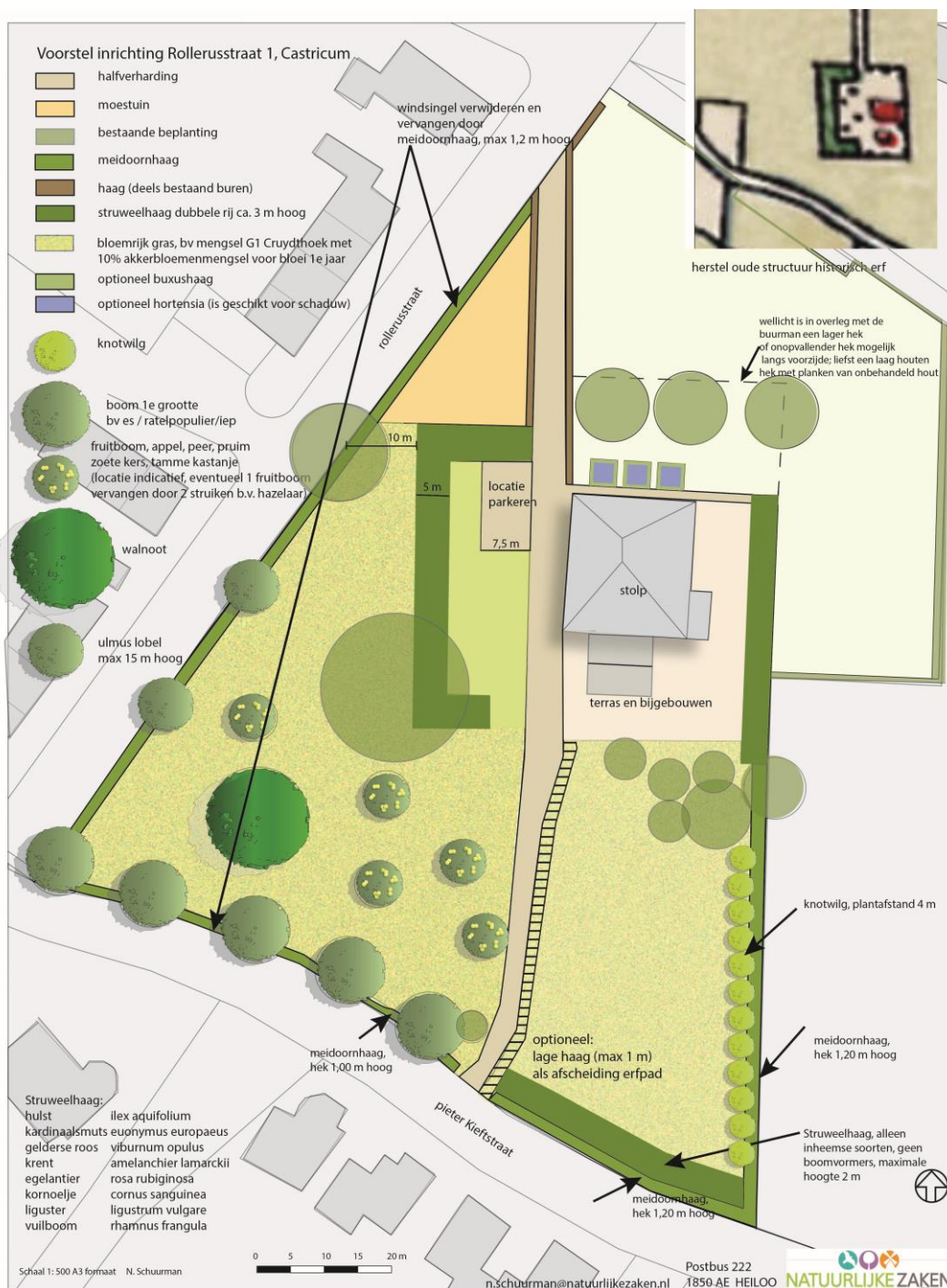
De stolp aan de Rollerusstraat 1 wordt gerestaureerd. Ook voor het erf is een erfinrichtingsplan gemaakt. Voor de omgevingsvergunningaanvraag om het erf opnieuw in te richten is een beheerplan nodig. Opdrachtgever heeft Natuurlijke Zaken verzocht een beheerplan voor het erf te maken.

2 Erfinrichtingsplan

In het erfontwerp voor de Rollerusstraat wordt teruggegrepen op het erf zoals dat in 1900 aanwezig was. Er was sprake van een rechthoekig erf met aan de rechterzijde de stolp met een bijgebouw, en aan de linkerzijde van het erf een (hakhout)bosje en enkele fruitbomen.



Figuur 1 Topografische kaart 1900 Erf Rollerusstraat 1, www.topotijdreis.nl



Figuur 2 Erfinrichtingsplan Rollerstraat 1

De vierkante structuur van het erf wordt hersteld. Daarnaast wordt er voor de inrichting gekozen voor inheemse beplanting en zijn de elementen zoveel mogelijk karakteristiek voor het gebied. Links van de stolp loopt de ontsluitingsweg. Aan de linkerkant van de stolp wordt een struweelhaag aangeplant. Binnen de haag is ruimte om te parkeren, zodat de auto's uit het zicht zijn. De struweelhaag wordt gesnoeid op 2 m hoogte om privacy te bieden aan de bewoners, maar het zicht op de stolp niet teveel te blokkeren.

Het terrein rondom het erf blijft weiland. Wel is er ruimte voor enkele fruitbomen op het weiland. Het weiland wordt niet als kort gemaaid gazon onderhouden, maar bestaat uit kruidenrijk gras. In de noordhoek van het terrein komt een moestuin. Het terrein wordt afgebakend met een lage meidoornhaag. Aan de westkant van het terrein staan laanbomen, zodat de grens van het erf nog wordt benadrukt. Bij het terras blijft de huidige beplanting gehandhaafd, om de bewoners privacy te bieden. Aan de zuidgrens van het terrein, aan de Pieter Kieftstraat, zorgt een stuk struweelhaag voor privacy. Aan de oostgrens van het erf wordt gekozen voor een afscheiding van knotwilgen.

3 Beheer

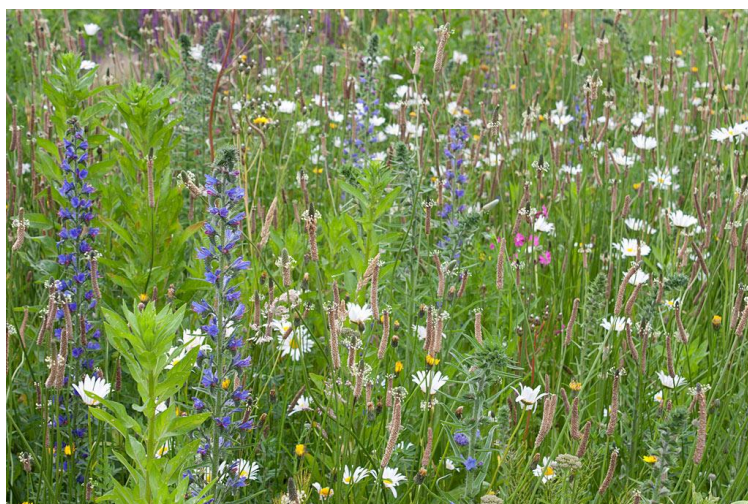
3.1 Kruidenrijk gras

Functie

Vroeger was de hooibouw een belangrijk deel van het agrarisch bedrijf. Hooi was het wintervoer voor het vee. Het hoge kruidenrijke gras is daarnaast belangrijk voor vogels, vlinders en insecten. Het geeft daarnaast tijdens de bloeimaanden kleur aan het gazon.

Streefbeeld

Het weiland biedt een aantrekkelijk aanblik door de vele inheemse soorten die er groeien.



Figuur 3 Referentiebeeld kruidenrijk gras, www.Cruydhoeck.nl

Beheer

Het is van belang pas te maaien als de meeste bloemen zijn uitgebloeid en zich hebben uitgezaaid. Ook moet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels en de voortplantingsperiode van vlinders. Op heel schrale grond is een eenmalige maaibeurt in september of oktober voldoende. In alle andere gevallen en dat zijn verreweg de meeste, moet behalve eind september/begin oktober ook eind juni/begin juli een keer worden gemaaid. Door het weiland worden paden gemaaid. In het groeiseizoen worden de paden regelmatig gemaaid (eens per week tot eens per 2 weken).

3.2 Fruitbomen

Op het weiland staan enkele fruitbomen. Een boomgaard is bij erven in Castricum niet karakteristiek. Een beperkt aantal fruitbomen vind je wel bij erven. De bomen staan verspreid over het terrein.

Functie

De oorspronkelijke functie van de fruitboomgaard is de productie van fruit voor de verkoop of gebruik door het boerengezin. De boomgaard is aantrekkelijk in verschillende seizoenen – bloesem in het voorjaar, vrucht in het najaar en blad tijdens de groei. Oudere fruitbomen hebben vaak grillige vormen. Naast de landschappelijke waarden heeft een fruitboomgaard ook natuurwaarden. Zij herbergt verschillende (soms bedreigde) diersoorten. Steenuilen, bijvoorbeeld, gebruiken holtes in de stammen van oude fruitbomen om te broeden.

Streefbeeld

Het streefbeeld is een aantal verspreid staande fruitbomen die geen echte boomgaard vormen, maar meer als solitaire bomen op het erf staan..

Beheer

- Snoeicursus volgen of laat een deskundige (b.v. de POM) de fruitbomen onderhouden.
- Fruitbomen jaarlijks snoeien voor het beste resultaat. De beste tijd om pitvruchten (appel, peer) te snoeien is in de winter, voordat de sapstroom weer op gang komt. Naast het uitvoeren van onderhoud in de winter, is het vaak wenselijk in de zomer de boom van overvloedige waterloten te ontdoen. Steenvruchten (pruim, kers) worden niet in de winter gesnoeid maar in de periode na de bloei of de vrucht, in verband met de kans op ziekten (loodglans).
- Snoeihout in een takkenril verwerken. Dieren als insecten, zangvogels, muizen, egels, padden en marterachtigen kunnen er in schuilen.
- Bemesten met oude stalmest om de twee jaar.
- In één van de bomen kan een steenuilenkast worden opgehangen na 5-6 jaar.

3.3 Struweelhaag

Links van de stolp en langs de zuidoostelijke perceelgrens wordt een struweelhaag aangelegd.

Functie

De struweelhaag dient als groene aankleding, als afscheiding van de vierkante erfvorm, als erf-afscheiding, en als schepper van privacy. Daarnaast is een struweelhaag die bestaat uit besdragende inheemse soorten aantrekkelijk voor insecten en zangvogels.



Figuur 4 Struweelhaag



Figuur 5 Bovenaanzicht van de struweelhaag, breedte 2-4 meter.



Figuur 6 Aanzicht van de struweelhaag. De gemengde struikenrij heeft een natuurlijke, organische groeivorm

Streefbeeld

Het streefbeeld is een rij van gemengde, inheemse, streekeigen struikvormers. De struweelhaag is 2-4 meter breed en 3 meter hoog aan de zuidoostkant van het erf, en 2 meter hoog links van de stolp.. De struiken krijgen de ruimte om hun natuurlijke groeivorm aan te nemen. Bij aanplant en beheer houdt men rekening met de eindbreedte van het struikgewas. Het beheer van de struweelhaag is extensief. De randen worden niet geschoren. Scheren is onderhoudsintensief en verhindert de natuurlijke groeivorm van de struik.

Latijnse naam	Nederlandse naam
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse Roos
<i>Euonymus europaeus</i>	Kardinaalsmuts

Ilex aquifolium	Hulst
Ligustrum vulgare	Wilde liguster
Cornus Mas	Gele kornoelje
Rosa rubiginosa	Eglantier
Crataegus monogyna	Meidoorn
Rhamnus vulgare	Vuilboom

Beheer

- Waar de struik te breed wordt, afzetten of vervangen. Tijdig onderhoud is nodig om worteluitlopers terug te dringen en de breedte van de haag te beperken.
- Struiken tijdig dunnen waar nodig.
- Langs de zuidoostkant wordt de struweelhaag gehouden op 3 meter hoogte
- Aan de linkerkant van de stolp wordt de struweelhaag op 2 meter hoogte gehouden

3.4 Geschoren haag

Langs de perceelsgrenzen wordt een meidoornhaag aangelegd. Als afscheiding van toegangsweg kan aan een zijde een beukenhaag worden aangelegd als aanvulling op de beukenhaag van de buren. Ten slotte kan ook langs de zuidzijde van de oprijlaan een lage geschoren haag worden aangelegd.

Functie

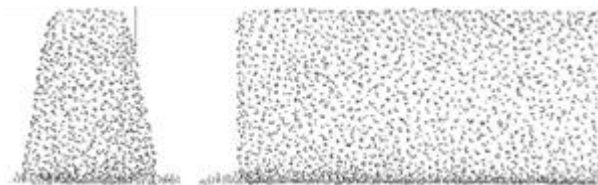
De haag dient als afscheiding van een tuindeel of sierperk. Hagen bieden een aantrekkelijk leefgebied voor zangvogels, insecten en kleine zoogdieren.



Figuur 7 geschoren meidoornhaag

Streefbeeld

De geschoren haag langs de grenzen van het perceel zijn bij voorkeur 1 meter, maar maximaal 1,2 m hoog.



Figuur 8 Een strak geschoren haag wordt iets taps geschoren

Rond het hortensiavak op het voorerf staat een buxushaagje. Deze wordt op ongeveer 30 - 40 cm hoogte gehouden.

Beheer

Een heg heeft onderhoud nodig om vitaal te blijven, anders holt deze uit en verdwijnt op den duur. Snoei de heg, afhankelijk van de groeisnelheid, een of twee maal per jaar. Bij sterk verminderde vitaliteit kunt u de heg het beste tot enkele tientallen centimeters boven de grond afzetten. Snoei de heg niet loodrecht naar beneden, maar laat deze aan de onderzijde iets wijd uitlopen. Dan blijft de heg dichter. Open plekken kunt u opvullen door zorgvuldig snoeiwerk of door nieuwe aanplant.

3.5 Laan bomen

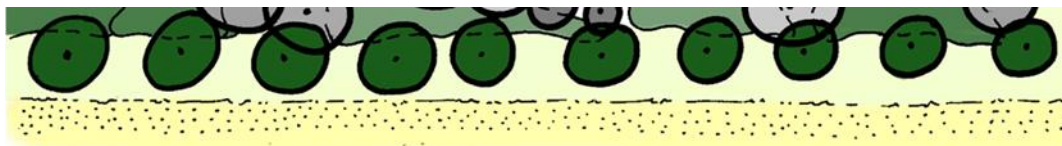
Langs de perceelgrens van het terrein komt een laanbeplanting.

Functie

Laanbomen worden gebruikt om zichtassen te accentueren. Laanbeplanting levert schaduw aan de wandelaar en is visueel aantrekkelijk. De regelmaat van de stammen heeft een architectonische kwaliteit. De sluitende boomkronen vormen een groene parasol over het wandelpad. Lijnvormige houtopstanden zijn ook belangrijke elementen voor de oriëntatie van trekkende vogels, vleermuizen en andere dieren.

Streefbeeld

Het streefbeeld bij laanbomen is uniformiteit in soortenkeuze, plantafstand en leeftijd. Bij voorkeur staan de bomen op afstand van andere elementen om visueel een krachtig beeld te creëren.



Figuur 9 - Laanbomen hebben op leeftijd een architectonische kwaliteit.

Beheer

Jaarlijks kijken bij de ontwikkeling van de jonge bomen. Opkronen als nodig. Voorkom de vorming van dubbele toppen, zuigers en plakoksels met tijdig snoeien.

Veiligheid snoeien als nodig.

3.6 Knotbomen

Langs de oostelijke perceelgrens worden knotwilgen geplant.

Functie

Knotbomen werden van oudsher gebruikt om gebruikshout te leveren. De bomen werden geknot op een hoogte waarbij het vee niet meer bij de jonge scheuten kom komen. Knotbomen langs de waterkant houden met hun wortels de oever vast. De holten bieden broedgelegenheid voor vogels en zijn een voedselbron en leefplek voor diverse dieren en insecten.

Streefbeeld

De knotbomen staan op een regelmatige afstand (4 m) van elkaar. De bomen worden op circa 1,5 m hoogte geknot.



Beheer

Snijd regelmatig de loten die uit de stam groeien weg, met uitzondering van de topscheuten. In de tweede winter na het jaar van aanplant kunt u het aantal topscheuten terugbrengen tot zo'n 8 á 12. Dit heet 'stikken'.

Verwijder regelmatig alle takken van de kruin. Voor een wilg geldt daarbij een frequentie van eens in de vier tot zes jaar. Bij knotwilgen geeft langer wachten een risico voor het optreden van watermerkziekte. Bovendien is het wegwerken van achterstallig onderhoud een arbeidsintensief en lastig karwei. Haal eventueel na iedere knotbeurt kort na het eerste groeiseizoen zoveel takken weg dat er zo'n tien tot twintig (afhankelijk van de ouderdom van de boom) overblijven.

Laat bij het knotten stompjes tak staan van ongeveer drie tot tien cm lang. Er ontstaan dan eerder holten in de knot dan wanneer de takken kort op de kruin worden afgezet. Holten zijn gunstig voor hollenbroeders en eenden. De vrijkomende dikke takken kunt bestemmen voor brandhout. De dunne

takken van wilg zijn geschikt voor oeverbeschoeiing, maar u kunnen ook worden verwerkt in een takkenhoop of takkenwal.

3.7 Sierperken

Op het voorerf voor de stulp komen sierperken met hortensia.

Functie

De beplanting heeft een sierfunctie. Daarnaast zijn de bloeiende struiken interessant voor bijen en insecten.

Streefbeeld

De perken zorgen voor een kleur in de zomer en herfst en voor structuur in de winter .

Beheer

Hortensia's hoeven niet te worden gesnoeid. Indien gewenst kunnen te groot geworden takken in het voorjaar in zijn geheel worden weggenomen. De bloei zal dan in het jaar na de snoei minder uitbundig zijn.